

Kotihoidontuen kuntalisä

20.6.2023

Yleistä

1. Talous-rationaalisen tulkintakehyksen sisällä kotihoitoa pohditaan kustannussäästönä sekä kustannustehokkuuden ja kustannusohjauksen kysymyksinä.

2. Kulttuuris-normatiivisessa tulkintakehyksessä kotihoito näyttäytyy arvovalintana ja elämäntapakysymyksenä

CHILDCARE-hankkeessa (2015-2021) tarkastellaan lastenhoidon tukia ja varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Kiintymyssuhteen rakentuminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatus / hallitusohjelma

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostetaan erityisesti yli 3-vuotiaiden lasten osalta. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on Suomessa edelleen muita Pohjoismaita jäljessä, vaikka viime vuosina se on noussut.

Erityisiä toimia suunnataan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisasteen nostamiseksi varhaiskasvatuksessa. Tämä vahvistaa maahanmuuttajataustaisten lasten suomen ja ruotsin kielen osaamista ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan

Kela, lapsiperheen tuet / Varhaiskasvatuslaki

Kela	Varhaiskasvatus
<p>Äitiysavustus vanhempainpäivärahat uuden lain mukaan eli jos lapsen laskettu aika on 4.9.2022 tai sen jälkeen</p> <ul style="list-style-type: none">• raskausraha• erityisraskausraha• vanhempainraha <p>vanhempainpäivärahat vanhan lain mukaan eli jos lapsen laskettu aika oli ennen 4.9.2022</p> <ul style="list-style-type: none">• äitiysraha• erityisäitiysraha• isyysraha• vanhempainraha <p>Lapsilisä <u>lastenhoidon tuet (varhaiskasvatuksen budjetti)</u></p> <ul style="list-style-type: none">• kotihoidon tuki• joustava hoitoraha• yksityisen hoidon tuki• osittainen hoitoraha <p>sairaana tai vammaisen lapsen tuet elatustuki. (+ asumisen tuet, opiskelijan tuet, asevelvollisen tuet, työttömyysturva, sairastamiseen liittyvät korvaukset)</p>	<p>Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.</p> <p>Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.</p> <p>Kunnan on järjestettävä tässä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.</p> <p>Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palvelujentuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.</p>

KELA / Mitä tukia lapsiperhe voi saada?

Äitiysavustus

vanhempainpäivärahat uuden lain mukaan eli jos lapsen laskettu aika on 4.9.2022 tai sen jälkeen

- raskausraha
- erityisraskausraha
- vanhempainraha

vanhempainpäivärahat vanhan lain mukaan eli jos lapsen laskettu aika oli ennen 4.9.2022

- äitiysraha
- erityisäitiysraha
- isyysraha
- vanhempainraha

lapsilisä

lastenhoidon tuet (varhaiskasvatuksen budjetti)

- kotihoidon tuki
- joustava hoitoraha
- yksityisen hoidon tuki
- osittainen hoitoraha

sairaana tai vammaisen lapsen tuet

elätustuki (+ asumisen tuet, opiskelijan tuet, asevelvollisen tuet, työttömyysturva, sairastamiseen liittyvät korvaukset)

Lastenhoidon tuet perhevapaan jälkeen

- * saada **kotihoidon tukea**, jos lapsi ei osallistu kunnan varhaiskasvatukseen
- * saada kotihoidon tai **yksityisen hoidon tukea**, jos lapsi osallistuu yksityiseen varhaiskasvatukseen
- * saada **joustavaa hoitorahaa**, jos tekee töitä enintään 30 tuntia viikossa ja hoitaa muun ajan lasta. Kela maksaa joustavaa hoitorahaa alle 3-vuotiaasta lapsesta.

Kotihoidontuki

Kotihoidon tukea voi hakea, jos alle 3-vuotiasta lasta hoidetaan muualla kuin kunnan varhaiskasvatuksessa, esimerkiksi kotona. Hoitaja voi olla lapsen vanhempi tai joku muu, esimerkiksi isovanhempi tai palkattu hoitaja.

Perhevapaaudistus vaikuttaa myös kotihoidon tukeen, jos saatte lapsesta uuden lain mukaisia tukia. Uuden lain mukaan voit aloittaa hoitovapaan ja saada kotihoidon tukea, kun lapsen syntymästä on kulunut 160 arkipäivää. Silloin lapsi on noin 6 kuukauden ikäinen.

Kotihoidon tukeen kuuluvat hoitoraha ja hoitolisä. Kotikunta saattaa maksaa lisäksi kuntalisää.

Hoitoraha:

noin **378 euroa** kuukaudessa yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta

noin **113 euroa** kuukaudessa jokaisesta muusta perheen alle 3-vuotiaasta lapsesta

noin **73 euroa** kuukaudessa jokaisesta yli 3-vuotiaasta mutta alle kouluikäisestä lapsesta.

Hoitolisä:

saa vain yhdestä lapsesta, ja se on enintään noin **202 euroa** kuukaudessa. Hoitolisän määrä riippuu vanhempien tuloista.

Kotihoidon tuesta menee vero.

Yksityisen hoidon tuki

Voit saada yksityisen hoidon tukea, jos lastasi hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen varhaiskasvatuspaikka. Yksityisen hoidon tukea voi saada, jos lapsi on täyttänyt 9 kuukautta mutta on alle kouluikäinen. Tukea ei voi saada, jos lapsi on kunnan varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen hoidon tukeen kuuluvat hoitoraha ja hoitolisä. Kotikuntasi saattaa maksaa lisäksi kuntalisää.

Hoitoraha:

noin **192 euroa** kuukaudessa. Jos lapsi on esiopetusikäinen ja varhaiskasvatuksessa osa-aikaisesti, hoitoraha on noin **71 euroa** kuukaudessa.

Hoitolisä:

Hoitorahan lisäksi voit saada hoitolisää. Se on tammi- ja helmikuussa enintään noin **162 euroa** kuukaudessa ja maaliskuusta alkaen noin **266 euroa** kuukaudessa. Hoitolisän määrä riippuu tuloista. Jos saat pienempää hoitorahaa, myös hoitolisä on pienempi.

Kela maksaa yksityisen hoidon tuen palkatulle hoitajalle tai varhaiskasvatuspaikalle.

Yksityisen hoidon tuesta menee veroa.

Yksityisen hoidon kuntalisä Ylöjärvi

Kuntalisää saadakseen lapsen tulee kuulua lakisääteisen yksityisen hoidon tuen piiriin. Kuntalisä maksetaan perheen jokaisesta edellytykset täyttävästä lapsesta.

Yksityisen hoidon kuntalisä:

alle 3-vuotiaasta **400€ /kk**, kun lapsi on päiväkodissa tai ryhmäperhepäivähoidossa, **325€ /kk** perhepäivähoitoon ja työsuhteiselle hoitajalle **300€/kk**.

3-vuotta täyttäneestä lapsesta maksetaan **300€/kk**, kun hän on päiväkodissa tai ryhmäperhepäivähoidossa ja **250€/kk** perhepäivähoitoon tai työsuhteiselle hoitajalle.

Esiopetusikäisestä maksetaan **150€/kk**, kun hän on päiväkodissa tai ryhmäperhepäivähoidossa.

Palveluseteli

Palveluseteli on lapsikohtainen ja se haetaan ennen varhaiskasvatuksen alkamista.

Palveluseteli myönnetään vain ylöjärveläiselle lapselle

Palveluseteli voidaan myöntää aikaisintaan hakukuukauden alusta alkaen

Asiakasmaksu määräytyy samoin perustein kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen maksu. Palveluntuottaja laskuttaa lapsen hoidosta omavastuunne verran (sama kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu) ja osa yksiköistä perii lisäksi lisämaksua. Toimita tulotiedot asiakasmaksun määrittämistä varten

Lapsen täyttäessä kolme vuotta tehdään uusi palvelusetelipäätös, koska palvelusetelin arvo muuttuu.

Palvelusetelin arvo 1.8.2023 (käsittely kesken / uusi aloite korotukseen tullut)

Alle 3-vuotias 1 406€

Yli 3-vuotias 901€

Joustava hoitoraha

Voit saada joustavaa hoitorahaa, jos teet töitä enintään 30 tuntia viikossa ja hoidat muun aikaa lastasi. Kela maksaa joustavaa hoitorahaa alle 3-vuotiaasta lapsesta.

Joustavaa hoitorahaa voidaan maksaa kummallekin vanhemmalle. Tällöin kummankin vanhemman täytyy tehdä tavallista lyhyempää työaika. Heidän täytyy hoitaa lasta eri aikaan tai eri päivinä.

Joustavaa hoitorahaa maksetaan työajan mukaan. Hoitoraha voi olla joko noin **269 euroa** kuukaudessa tai noin **179 euroa** kuukaudessa sen mukaan, kuinka paljon keskimäärin työskentelet viikossa.

Kela maksaa joustavaa hoitorahaa kerrallaan vain yhdestä lapsesta.

Joustavasta hoitorahasta menee veroa.

Osittainen hoitoraha

Voit saada osittaista hoitorahaa, jos teet töitä enintään 30 tuntia viikossa lapsen hoidon vuoksi. Kela maksaa osittaista hoitorahaa koulussa 1. ja 2. luokalla olevasta lapsesta.

Osittainen hoitoraha on noin **108 euroa** kuukaudessa. Siitä menee veroa.

Perhe-etuudet / hallitusohjelma

Hallitus vahvistaa yhteiskunnan lapsi- ja perhemyönteisyyttä.

Hallitus laatii väestöpoliittisen selonteon, jossa tarkastellaan lapsiperheiden hyvinvointia, toimeentuloa, työn ja perheen yhteensovittamista sekä tahattomasti lapsettomien tilannetta. Selonteossa etsitään toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat positiivisesti syntyvyyteen.

Selonteossa huomioidaan erityisesti pikkulapsiperheiden, yksinhuoltajien, opiskelijaperheiden ja monilapsisten perheiden erityishaasteet.

Lapsiperheiden toimeentuloa parannetaan nostamalla alle kolmevuotiaiden lapsilisää, lisäämällä lapsilisien yksinhuoltajakorotusta, kehittämällä opiskelijoiden huoltajakorotusta ja korottamalla lapsilisää monilapsisille perheille.

Varhaiskasvatus / hallitusohjelma

Hallitus uudistaa varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskevan lainsäädännön. Varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskeva lainsäädäntö siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön, kuten varhaiskasvatustalakeia uudistettaessa oli tavoitteena.

Hallitus arvioi lasten hoidon tukien kokonaisuuden huomioiden perheiden valinnanvapauden. Tavoitteena on, että yhä useampi perhe voisi valita erilaisten varhaiskasvatuksen muotojen välillä tasapuolisemmin.

Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten osuus nostetaan hallituskauden aikana vähintään tasolle, jolla se oli vuonna 2011. Tämä toteutetaan korottamalla yksityisen hoidon tuen hoitorahaa.

Varhaiskasvatuslaki (540/ 2018)

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Kunnan on järjestettävä tässä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta siten kuin kuntalain (410/2015) 8 ja 9 §:ssä säädetään. Hankittaessa palveluja toiselta palveluntuottajalta kunnan tai kuntayhtymän on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Kunta tai kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Varhaiskasvatustilaki (540/ 2018)

Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Varhaiskasvatus on järjestettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ajan kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien, kun lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lapsen vanhemman tai muun huoltajan toivomassa muodossa.

Mikäli varhaiskasvatuksessa olevan lapsen varhaiskasvatuksen tarve ennakoimattomasti laajentuu 12 §:n 2 tai 3 momentissa säädetyllä tavalla, kunnan on kuitenkin järjestettävä laajentuneen tarpeen mukainen varhaiskasvatuspaikka välittömästi saatuaan tiedon tarpeen muutoksesta.

Valtakunnallinen tilanne

Kuntaliitto: 2014, 2016, 2018, 2020 ja 2022

Kyselyn perusteella on havaittavissa

- kotihoidon tuen kuntalisää maksavien kuntien määrä ei ole juurikaan muuttunut.
- Vuonna 2018 kotihoidon tuen kuntalisää maksoi 48 kuntaa ja vuoden 2020 kyselyssä kuntien määrä on noussut seitsemällä kunnalla ja lisää maksoi 55 kuntaa.
- Nyt toteutetussa kyselyssä kuntalisää maksoi **52 kuntaa**.

Kuntalisän suuruudessa on tapahtunut lievää laskua verrattuna aikaisempaan

- lisä on edelleen korkeammalla tasolla verrattuna esimerkiksi vuoden 2018 kyselyyn. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan keskimäärin **165 euroa/lapsi**, kun vuonna 2020 kuntalisä oli keskimäärin 170 euroa/lapsi, ja vuonna 2018 oli keskimäärin 147 euroa/lapsi.

Perhevapaaudistus

Kaksivuotinen esiopetus; raportti valmistuu 2025

Kuntaliitto: Kotihoidon tuen kuntalisän vaikutus varhaiskasvatukseen kysyntään

Niistä 52 kunnassa, joissa kuntalisää maksettiin

- lähes puolet arvioi (44 %) arvioi, että kuntalisän maksamisella ei ole ollut vaikutusta varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään.
 - **Eniten kuntalisän maksamisen arvioitiin vaikuttavan lapsen aloittamiseen varhaiskasvatuksessa.**
- Kuntalisää maksavista kunnista 30 prosenttia arvioi, että kuntalisän maksaminen vaikuttaa siten, että lapsi aloittaa varhaiskasvatuksessa hieman myöhemmin.
 - Muutamassa kunnassa myös arvioitiin, että kuntalisän maksaminen on vähentänyt alle kolmevuotiaiden varhaiskasvatuksen tarvetta.
- Kysymykseen vastanneista kunnista 19 prosenttia ei osannut sanoa onko kuntalisä vaikuttava varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään millään tavalla.
- Pelkän kotihoidon tuen ja sen kuntalisän vaikutusten arviointi varhaiskasvatuspalvelun kysyntään on melko hankalaa.
 - Monet kunnat järjestävät myös avoimia varhaiskasvatuspalveluja joihin osallistuminen ei poista oikeutta saada kotihoidon tukea.

Perhevapaaudistus

Valtakunnallisesti on toteutettu laaja perhevapaaan uudistus 1.8.2022.

Uudistus vaikuttaa myös varhaiskasvatuksen palveluiden käyttöön sekä lasten kotona hoitamiseen. **Tavoitteena perhevapaa uudistuksella on ollut huoltajien tasa-arvon lisääminen.**

- Jos lapsen laskettu syntymäaika on 4.9.2022 tai myöhemmin, lapsesta maksetaan perhevapaaudistuksen mukaisia vanhempainpäivärahoja, kun lapsen syntymästä on kulunut 160 arkipäivää. Lapsi on tuolloin noin 6 kuukauden ikäinen. Hoitovapaaan aikana voi saada kotihoidon tukea. Oikeus kotihoidon tukeen alkaa heti vanhempainrahan jälkeen.

Perhe voi pitää jäljelle jäävää vanhempainvapaata kotihoidon tuen kauden jälkeen.

- Lapsi voi mennä kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatukseen sen kuun alusta, kun hän täyttää 9 kuukautta.

Vanhempainrahaa voi käyttää haluaminaan jaksoina, eli lapsi voi vuorotella kotihoidossa ja varhaiskasvatuksessa, kunnes täyttää kaksi vuotta. Kunta joutuu säilyttämään lapselle myönnetyn varhaiskasvatuspaikan, jos perhevapaajakso kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa.

Perhevapaaudistus itsessään tulee jo muuttamaan nykyistä kotihoidontuen järjestelmää ja lisää osaltaan perheiden valinnanmahdollisuuksia. Kuntaliitto on arvioinut, että perhevapaaudistus tulee kasvattamaan kuntien kustannuksia.

Kaksivuotinen esiopetus

Julkaisun pysyvä osoite on

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-971-4>

- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu toteutetaan satunnaistettuna kenttäkokeiluna 148 kunnassa.
 - Siihen osallistuu noin 35 000 vuosina 2016 ja 2017 syntynyttä lasta, jotka on arvottu kokeilu- ja verrokkiryhmiin.
- Kokeilun toteutus ja arviointi on edennyt suunnitellusti ja sen yhteydessä on rakennettu toimintamalleja, joita on mahdollista hyödyntää myös muiden yhteiskunnallisten kokeiluiden toteuttamisessa.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun vaikutuksista saadaan tietoa vuonna 2025.

- on kuitenkin jo mahdollista todeta, että tekemissämme kyselyissä havaittiin kuntien siirtävän päteviä varhaiskasvatuksen opettajia muista tehtävistä kaksivuotisen esiopetuksen ryhmiin.
- Kokeilu vaikutti myös lasten oppimisympäristöön siten, että kokeiluryhmät oli muodostettu verrokkiryhmiä useammin pelkästään 5-vuotiaista tai 5- ja 6-vuotiaista lapsista.

Lempäälän kuntalisäpilotti

Pilottin tarkoitus

Pilotti kotihoidon tuen kuntalisän käytöstä sekä perheiden kokemuksista siihen liittyen.

Lapsiystävällisen Lempäälän pilottikokeilu kuntakohtaisen lisän maksamisesta lapsiperheille

Pilottin ajankohta

Pilotti toteutetaan 10 kuukauden määräaikaisena kokeiluna ja se kohdennetaan kaikille 0-5 -vuotiaiden lasten perheille.

Pilottin toteutusaika on 1.8.2023 – 31.5.2024. Pilottiin haussa huomioidaan kaikki hakijat. Pilottiin haku-aika on 27.2. - 27.3.2023.

Tukityypit

Kotihoidon tuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta sekä tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Edellä mainittujen lisäksi kunta voi maksaa kuntalisää, jota nyt lähdetään pilotoimaan Lempäälässä.

Kohderyhmä

Pilotointivaiheessa kuntalisän maksamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

1. Perheen kaikki alle 5-vuotiaat lapset hoidetaan kotona
2. Kuntalisää ei makseta päällekkäin vanhempainpäivärahojen kanssa
3. Lasta hoitaa huoltaja tai samassa taloudessa asuva henkilö

Kotihoidontuen kuntalisäpilotti,

tilanne 5/2023

205 Hakemusta
hakuaikana

199 Hyväksyttyä
päätotstä

29.5. päätöksen
vahvistanut **185**
perhettä

260 lasta, joista

- Alle 3-vuotiaita 210 (75 %)
- 3-4 -vuotiaita 50 (18 %)

Taloudellinen
nettovaikutus
1.420.000 €
(arvio)

Varhaiskasva-
tuksen
jonotilanne
helpottaa

Hylättyjä 2

- 305 lasta**, joista
- Alle 3-vuotiaita 229 (75 %)
 - 3-4 -vuotiaita 55 (18 %)
 - Yli 5-vuotiaita 21 (7 %)

Mikäli paikkansa pilottiin ilmoittautuneet lapset **tulisivat** varhaiskasvatuksen piiriin 1.8.2023 lukien, tarkoittaisi se pelkästään alle 3 -vuotiaiden lasten osalta tarvetta **377 (210 *1,75) laskennalliselle varhaiskasvatuspaikalle.**

Kuntalisäpilotin vaiheet

Kevät 2023

Maksatustietojen kerääminen
kesä–heinäkuussa.
Ensimmäinen maksuerä
31.8.2023. Kuntalisää
maksetaan kuun viimeisenä
arkipäivänä.

Nettisivut julkaistaan
15.6. mennessä

Infotilaisuus
perheille 30.5.
klo. 17-18

Osallistumisvahvistukset ja
vastaukset aloitustilanteen
kartoituskyselyyn 25.5.
mennessä

Päätösten valmistelua
vkot 16–17. Otteet
viranhaltijapäätöksistä
kirjeitse 28.4.-3.5.2023

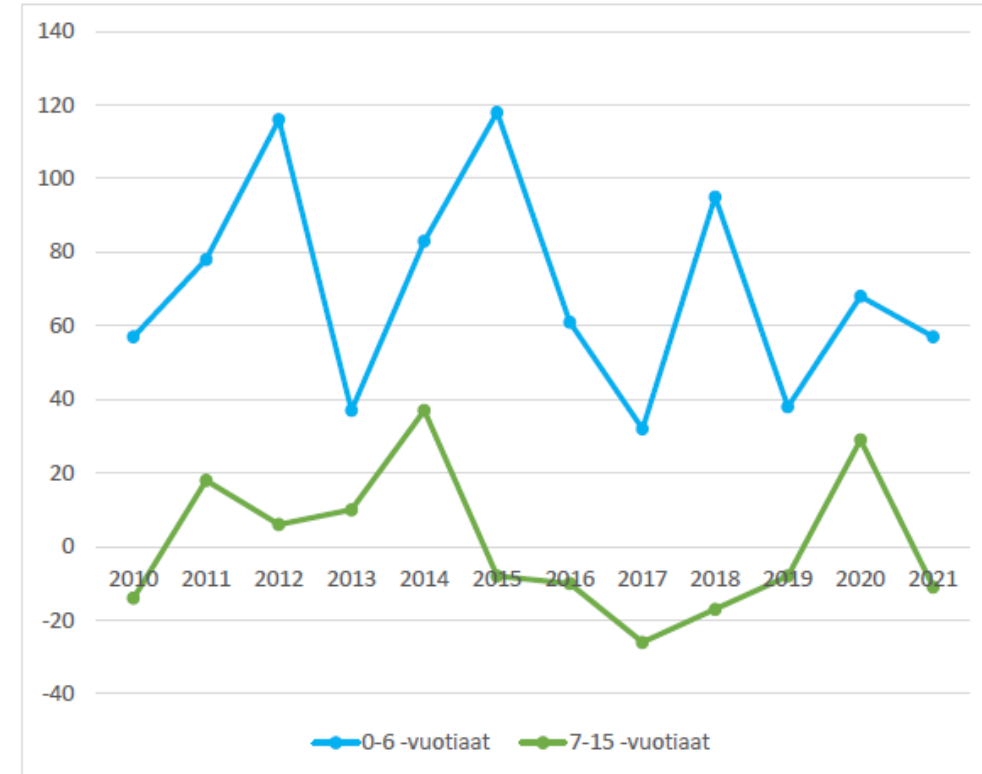
Hakemusten käsittelyä ja
perheiden kontaktointia
vkot 14–16

Hakuaika pilottiin 27.2.-27.3.

ALLE KOULUIKÄISTEN JA KOULUIKÄISTEN NETTOMUUTTO YLÖJÄRVELLE VUOSINA 2010-2021

Kaaviossa on kuvattu 0-6 –vuotiaiden ja 7-15 -vuotiaiden kuntien välisen muuttoliikkeen nettomuutto Ylöjärvelle vuosina 2010-2021.

- **Ylöjärvi sai yhteensä 840 henkilön muuttovoiton 0-6 –vuotiaista eli alle kouluikäisistä lapsista maan sisäisessä muuttoliikkeessä vuosina 2010-2021.** Alle kouluikäisistä tuli muuttovoittoa jokaisena vuonna ajanjaksolla, mutta muuttovoitto väheni yli neljänneksellä tarkastelujakson jälkipuoliskolla 2016-2021 alkupuoliskoon 2010-2015 verrattuna.
- **Peruskouluikäisistä eli 7-15 –vuotiaista Ylöjärvi sai kuuden henkilön muuttovoiton vuosina 2010-2021.** Tarkastelujakson alkupuoliskolla Ylöjärvi sai 49 henkilön muuttovoiton ja jälkipuoliskolla 43 henkilön muuttotappion ko. ikäryhmästä.
- Mikäli tarkastelu rajataan 7-14 –vuotiaisiin, nousee muuttovoitto 52 henkilöön. Myös tämän ikäryhmän kohdalla Ylöjärvi sai muuttovoittoa jaksolla 2010-2015 (+54) ja muuttotappiota, joskin selvästi pienempää, jaksolla 2016-2021 (-2).

Lähde: Tilastokeskus, Muuttoliike ja väestönmuutokset

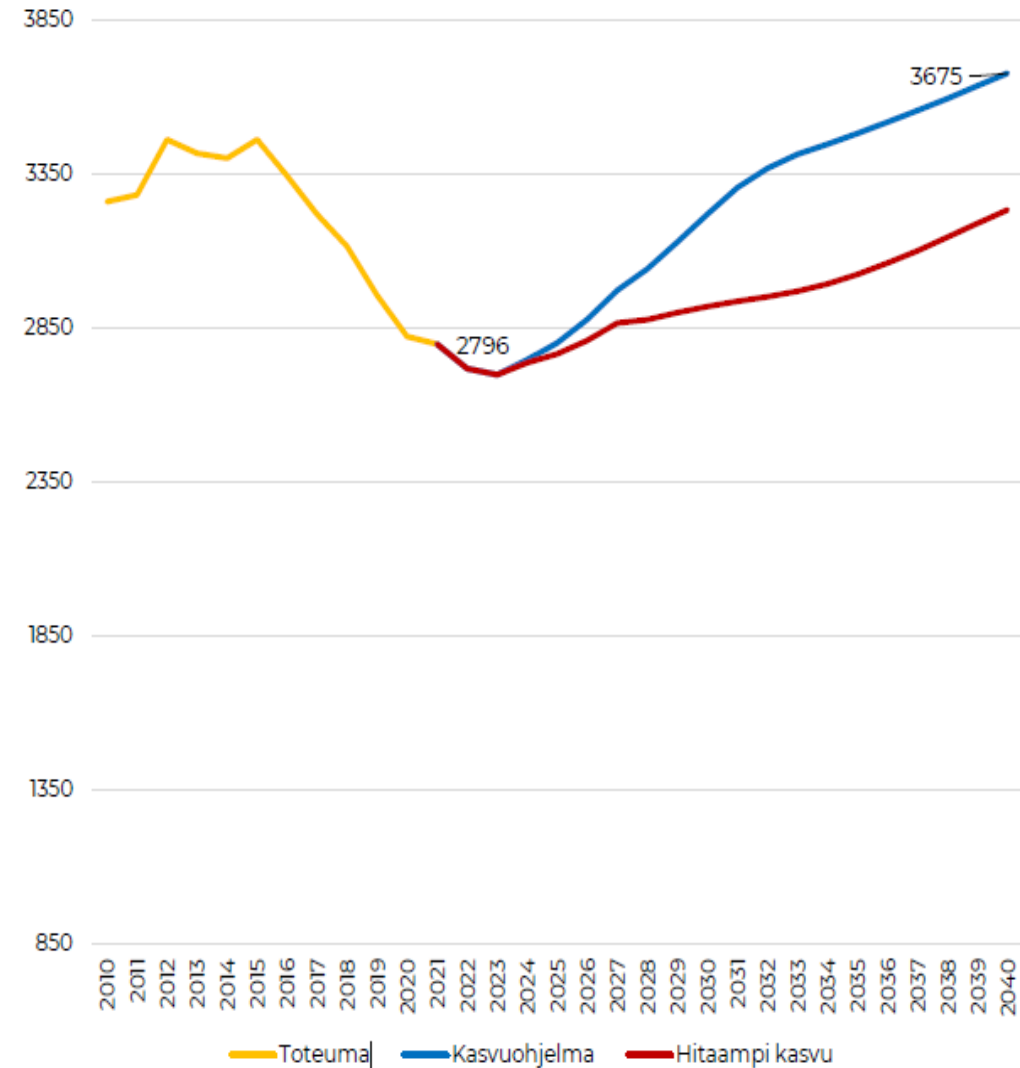

Alle kouluikäisten kehitys

Kuvioissa on kuvattu Ylöjärven 0–6-vuotiaiden ikäryhmien kehitystä vuosien 2021-2040 aikana sekä vuosien 2010-2021 toteumaa.

- **Alle kouluikäisten kehitys vaihtelee voimakkaasti syntyvyydestä riippuen.** Syntyvyyden jäädessä vuosien 2017-2021 tasolle alakouluikäisten määrä kasvaa ennustejakson aikana kohtuullisesti muuttoliikkeen suoran ja epäsuoran vaikutuksen seurauksena.
- 2010-luvulla 0–6-vuotiaiden määrä väheni voimakkaasti syntyvyyden laskun takia.
- **Vuosien 2021-2030 aikana** ikäryhmä kasvaa 400 henkilöllä, **vuosien 2030-2040 aikana** 450 henkilöllä)
- Hitaamman kasvun laskelmassa ikäryhmän koko jää noin 450 henkilöä pienemmäksi.

0-6-vuotiaiden ikäryhmän kehitys

Varhaiskasvatus

	2023 (lapsia)	Suunnitellut lisäykset	2027 (Kasvuohjelman ennuste)	2033 (Kasvuohjelman ennuste)	2040 (Kasvuohjelman ennuste)	Paikkayli/alijää mä
Varhaiskasvat us yhteensä	2015	Vahanta +54 Saurio +36 Yht. n. 90	2187 (muutos +82)	2502 (muutos nykyiseen +397)	2689 (muutos nykyiseen +584)	-584
KESKUSTA	774	Saurio +36	422	454	507	+303
TAAJAMAN LÄHIKYLÄT	185	Vahanta +54	245	247	246	- 7
ASUNTILA	155		236	230	215	-60
TEIVO- MÄKKYLÄ	-		150	272	446	-446
SILTATIE	-		144	255	242	-242
ITÄINEN YLÖJÄRVI	261		238	253	248	+13
LOUNAINEN YLÖJÄRVI	126		189	208	203	-77
METSÄKYLÄ	362		353	366	365	-2
VILJAKKALA	95		128	135	136	-41
KURU	57		82	82	81	-24

Johtopäätökset (tiivistelmä)

- » **KOHTAANTO:** Varhaiskasvatuksen paikkavajetta muodostuisi n. 580 paikkaa, mikä edellyttää lisäinvestointeja palveluverkkoon. Ala- ja yläkoulujen osalta kehittyä kokonaisuudessaan paikkaylijäämää yhteensä yli 960 paikan verran vuoteen 2040 mennessä.
- » **VERKOSTON LAAJENTAMINEN:** Varhaiskasvatuksen paikka-alijäämän kattamiseksi kaupungin tulisi strategisesti linjata palveluverkoston kehittämisen painopiste. Tämän pohjalta voidaan arvioida uusien varhaiskasvatuksen toimipaikkojen optimaalista mitoittamista vastaamaan kysyntää. Myös yksikkökoon suhteen kannattaa hankekohtaisesti arvioida, voiko pienimpiä yksiköitä yhdistää uusiin tai laajennettaviin.
- » **VERKOSTON TIIVISTÄMINEN:** Koulujen osalta peruskorjaustarpeeseen tulevia yksiköitä voidaan korvata yhdistämällä oppilaita mm. Siltatien uuteen kouluun oppilaaksiottoalueita tarkastelemalla. Mahdollisuuksia on etenkin yläkouluverkoston tiivistämisen osalta. Lisäksi toimipaikat, jotka koostuvat useista rakennuksista, mahdollistavat vanhimmista kiinteistöistä luopumisen tarkasteluajanjakson aikana.
- » **ESIOPETUKSEN TILAT:** Lisäksi voidaan selvittää tarkemmin ja yksikkökohtaisesti esiopetuksen järjestämistä nykyistä laajemmin alakoulujen yhteydessä, mikä vähentäisi varhaiskasvatuksen paikka-alijäämää ja mahdollistaisi alakouluihin muodostuvan väljyyden hyödyntämisen.
- » **SIIRTOKELPOISET TILAT:** Osa tilaverkon nykyisistä kohteista on siirtokelpoisia, ja nämä tuovat joustavuutta verkoston optimointiin eri osissa Ylöjärveä.
- » **KORJAUSVELAN VÄHENTÄMINEN:** Palvelu- ja tilaverkkoa on järkevää optimoida luopumalla huonokuntoisimmista tiloista niiden tullessa peruskorjausvaiheeseen. Kiinteistöstrategian osalta rakennusten salkutus (esim. luokkiin ylläpidetään / myydään / puretaan) auttaisi toimijoita ennakoimaan paremmin niin talouden suunnittelun, toimitilahankintojen kuin palveluiden sujuvan järjestämisenkin näkökulmasta.

Vaikutukset ihmisiin, palveluihin, ympäristöön ja muihin palveluihin	Nykytila <i>Kaupunki ei tee muutoksia nykyiseen palveluverkoston peruskorjaustoimenpiteitä lukuun ottamatta</i>	Vaihtoehto 1 <i>Kaupunki kehittyy kasvuohjelman mukaisesti, alueellinen lähipalvelupainotus ja palvelukeskittymät</i>	Vaihtoehto 2 <i>Kaupunki kehittyy kasvuohjelman mukaisesti, palveluverkoston osalta keskustan painotus</i>
Vaikutukset ihmisiin: Lapset ja henkilöstö, alueiden asukkaat, vaikutukset perheiden arjen sujuvuuteen, terveysvaikutukset ja elinolosuhteet sekä elintavat - palvelujen yhdenvertainen saatavuus	Kasvava varhaiskasvatuksen paikkavaje lähellä perheiden asuinpaikkaa voi vaikuttaa negatiivisesti haja-asutusalueen alle 3v. lasten varhaiskasvatukseen osallistumiseen, millä puolestaan voi olla vaikutuksia mm. lasten yhtäläisiin kouluvalmiuksiin.	Kattavilla ja laadukkailla lähipalveluilla voidaan tukea lapsiperheiden arjen sujuvuutta ja ennaltaehkäistä syrjäytymistä jolloin korjaavien palveluiden tarve vähenee. Alueellisesti kootut palvelukeskittymät helpottavat lasten siirtymää esiopetuksesta lähikouluun ja edelleen yläkouluun.	Kasvava varhaiskasvatuksen paikkavaje lähellä perheiden asuinpaikkaa voi vaikuttaa negatiivisesti haja-asutusalueen alle 3v. lasten varhaiskasvatukseen osallistumiseen, millä puolestaan voi olla vaikutuksia mm. lasten yhtäläisiin kouluvalmiuksiin.
Vaikutukset palvelujen järjestämiseen - Palvelujen tuotantotavat, tilaverkko, rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne	Kasvuohjelman mukaiseen kasvavaan varhaiskasvatuksen palvelutarpeeseen ei voida vastata, elleivät yksityiset toimijat kasvata osuuttaan palvelutuotannossa merkittävästi. Palveluvaje voi myös muodostua pullonkaulaksi kaupungin kasvutavoitteelle, kun perheet suuntautuvat palvelujen perässä muualle. Kouluikäisten lasten määrän vähetessä muodostuu paikkaylijäämää, jota voidaan osin tarkastella suhteessa esiopetuksen tarpeisiin.	Palveluverkoston paikkakohtaantoa tasapainotetaan alueiden ja keskustan suhteen. Alueellisen kapasiteetin turvaaminen mahdollistaa luopumisen keskustan toimipaikkaverkoston huonokuntoisimmista tiloista tarkasteluajanjakson aikana. Alueellisessa mallissa yksikkökoko voidaan pitää kohtuullisena. Lähikouluperiaatteen toteutumiseksi on hyvät edellytykset.	Varhaiskasvatuksen palvelukysynnän paine kasvaa keskustan toimipaikoissa, minkä vuoksi uusia investointeja tarvitaan lyhyellä ja keskipitkällä tähtäimellä. Siltatien yksiköt tulisi mitoittaa palvelutarpeen kasvua ennakoiden. Korjausvelan kasvu lisää sisäilmaan liittyviä riskejä keskustan ulkopuolisilla alueilla. Keskittävässä mallissa yksikkökoko voi kasvaa suureksi. Lähikouluperiaatteen toteutuminen voi vaarantua.
Vaikutukset ympäristöön Luonnonvarojen ja energian käyttö, päästöjen ja jätteiden määrä, toimintojen sijoittuminen ja niihin liittyvät liikkumis- ja liikenneratkaisut, melu, ilmansaasteet	Kasvava varhaiskasvatuksen paikkavaje vaikuttaa kuljetustarpeeseen ja lisää palveluverkoston ilmastovaikutuksia. Toisaalta työmatkojen varrelle sijoittuvat hoitopaikat keskustassa voivat palvella hyvin osaa perheitä.	Kävellessä tai pyörällä saavutettavat lähipalvelut tukevat autottomuutta arjessa koko Ylöjärvellä ja siten vähentävät päästöjä. Korvaava uudisrakentaminen mahdollistaa energiatehokkuuden parantamisen ja verkoston hiilijalanjäljen pienentämisen.	Keskustan ulkopuolisilla alueilla vähenevä palvelutarjonta voi heikentää alueiden vetovoimaa. Kuljetustarve lisääntyy. Korvaava uudisrakentaminen mahdollistaa energiatehokkuuden parantamisen ja verkoston hiilijalanjäljen pienentämisen.
Vaikutukset tukipalveluihin sekä muihin päiväkotien ja koulujen yhteydessä järjestettävään palveluihin, kuten nuorisoi-, -liikunta- ja kulttuuripalvelut.	Säilyy nykyisenkaltaisena.	Alueelliset lähipalvelukeskukset, joihin kootaan monipuolista palvelutarjontaa, tukevat henkilöstön yhteistyötä, tilojen yhteiskäyttöä (esim. vaka, koulu, kuva) ja harrastamisen mallin tavoitteita.	Keskittävä malli heikentää keskustan ulkopuolisilla alueilla mahdollisuuksia järjestää esim. kerhotoimintaa tai muita harrastusmahdollisuuksia lähellä asukkaita. Keskustan tarjonta monipuolistuu.

Kasvuohjelman koulu- ja päiväkotiverkkoon kohdistuvat toimenpiteet

	Päiväkodit	Koulut
Teivo-Mäkkylä	Päiväkoti ja 1. ja 2. luokat	Yhtenäiskoulu (1-9)
Keskusta	Soppeenmäen uusi päiväkot Tähkätaskun päiväkodin saneeraus	Kauraslammen koulun vanhimman osan purku ja uudisrakennus Yhtenäiskoulun saneeraus
Siltatie	Siltatien uusi päiväkot	Siltatien koulu, liikuntahalli ja 3.vaihe
Vuorentausta ja Kolmenkulma	Vuorentaustan uusi päiväkot	Vuorentaustan uusi alakoulu Yläkoulun peruskorjaus ja laajennus
Siivikkala	Leppästentien päiväkot	Siivikkalan koulun laajennus
Taajaman lähikylät:	Vahannan päiväkot	-
Metsäkylä ja Julkujärvi	Kangasniemen päiväkodin lisärakennus Metsäkylän koulun yhteydessä olevan päiväkodin korvaaminen suuremmalla	-
Asuntila	Päiväkodin saneeraus	Koulun saneeraus
Viljakkala	-	Karhen koulu
Kuru	-	Kurun yhtenäiskoulu

Ylöjärvi nykytilanne

- **Vuonna 2022**

- Ylöjärven kaupungin kustannukset lakisääteisestä kotihoidon tuesta olivat 1 333 071 € ja osittaisesta- ja joustavasta hoitorahasta 325 787 €.
Keskimäärin vuoden 2022 aikana kotihoidon tuen piirissä oli noin 360 lasta.

- **Toukokuussa 2023**

- kotihoidontuen tuen piirissä oli 375 ylöjärveläistä lasta. Kotihoidon tuen kustannukset olivat toukokuussa 123 603,86€ ja osittaisen – ja joustavan hoitorahan määrä oli 34 221,13€

Tiliraportti kesäkuu

Vuosi 2023

Tammi-kesäkuu

4700 Lasten kotihoidon tuki	-1 250 000	-1 250 000	-705 742	-544 258	56,5	-640 087
4705 Yksityisen hoidon tuki	-120 000	-120 000	-58 491	-61 509	48,7	-57 163
4707 Yksityisen hoid.tuen kuntalisä	-198 000	-198 000	-83 874	-114 126	42,4	-81 441
4711 Osittainen hoitotuki	-280 000	-280 000	-194 721	-85 279	69,5	-162 795

Vuosi 2022

Tammi-kesäkuu

4700 Lasten kotihoidon tuki	-1 250 000	-1 250 000	-640 087	-609 913	51,2	-613 884
4705 Yksityisen hoidon tuki	-120 000	-120 000	-57 163	-62 837	47,6	-58 195
4707 Yksityisen hoid.tuen kuntalisä	-198 000	-198 000	-81 441	-116 559	41,1	-86 529
4711 Osittainen hoitotuki	-280 000	-280 000	-162 795	-117 205	58,1	-147 595

Tammi-joulukuu

4700 Lasten kotihoidon tuki	-1 250 000	-1 250 000	-1 331 071	81 071	106,5	-1 203 333
4705 Yksityisen hoidon tuki	-120 000	-120 000	-111 370	-8 630	92,8	-108 544
4707 Yksityisen hoid.tuen kuntalisä	-198 000	-198 000	-161 467	-36 533	81,5	-160 662
4711 Osittainen hoitotuki	-280 000	-280 000	-325 787	45 787	116,4	-281 604

Asiakasmaksut 2023

6.6.2023	
perheitä 10.2.23	1275
Laskuja	826
Ei laskua	449
Maksuton %	35,22

Laskutettu:

1/2023	1037	214 494,00
2/2023	1051	213 204,67
3/2023	831	157 659,50
4/2023	823	156 070,60
5/2023	826	155 962,55

*Ylöjärvellä tulevan toimintakauden (elokuu 2023) alun lasten varhaiskasvatuspaikat on nyt myönnetty ja tilanne on kohtuullinen. Vapaita varhaiskasvatuspaikkoja on lähinnä Viljakkalassa ja Kurussa.

*Varhaiskasvatuspaikkaa jonottaa tällä hetkellä syksyllä aloittavia lapsia ja sen lisäksi lapsia on odottamassa siirtoa lähipäiväkotiin.

Laskelma kotihoidossa olevien määrän kasvaessa			
	Nykytila	Kasvu 10%	Kasvu 25%
Lapsia kotihoidossa	375	412	469
joista 0-2 vuotiaita	301	331	376
joista 3-6 vuotiaita	74	81	93
Kustannus vuodessa			
Hoitoraha 2022	1 333 071 €	1 466 378 €	1 666 339 €
Hoitoraha 2023, arvio	1 483 236 €	1 631 560 €	1 854 045 €
Kuntalisä ehdotus:			
kuntalisä 300 €/ kaikki	1 350 000 €	1 483 200 €	1 687 500 €
kuntalisä 400 €/kaikki	1 800 000 €	1 589 280 €	1 806 000 €
0-2v 300€	1 083 600 €	1 191 960 €	1 354 500 €
0-2 v 400€	1 444 800 €	1 589 280 €	1 806 000 €
3-6 v 100€	88 800 €	97 680 €	111 000 €

Varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen
p. 050 5969081
kirsi.lahtinen@ylojarvi.fi
www.ylojarvi.fi

